

การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST

Assessment of a Project to Improve the Quality of Reading, Writing and Analytical Thinking
in Basic Education Level Assessment Using the Cippiest Assessment Model

อนันตชัย ทองปาน¹, พรสวัสดิ์ ศิริศาสนันท์² และบุญยกุล หัตถกิจ³

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี Anantchai931@Gmail.com

²ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 7

บทคัดย่อ

โครงการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นโครงการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโครงการ ผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมมี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .98 และ .97 และ 2) แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มผู้บริหารโครงการและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินโครงการผ่านเกณฑ์ทุกด้าน และในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านการถ่ายโยงความรู้ ด้านกระบวนการ และความยั่งยืนอยู่ในระดับมากที่สุด

2. กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ประเมินโครงการผ่านเกณฑ์ทุกด้าน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี กล่าวโดยสรุป คือ ในการส่งเสริมการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์นั้น จะต้องสร้างกิจกรรมและบรรยากาศที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนทั้งด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และที่สำคัญที่สุด ครูต้องพัฒนากระบวนการ ทักษะ รวมถึงการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน โดยบูรณาการเพิ่มเติมจากการอ่านและการเขียนที่มีคุณภาพ

ดังนั้น หากหน่วยงานทางการศึกษาต้องการส่งเสริมและยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ควรให้ความสำคัญในด้านบรรยากาศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อความสนใจของนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, CIPPIEST Model, การอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์

ABSTRACT

Project to improve the quality of reading, writing and analytical thinking in basic education level, conducted by the Faculty of education Rambhai Barni Rajabhat University. It is a very important and useful project. The researcher is interested in evaluating the project using the CIPPIEST assessment model. The objective 1) assessment of the project to improve the quality of reading, writing and analytical thinking in basic education level 2) Study guidelines to promote the enhancement of reading, writing and critical thinking of students in Basic Education level, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University. The research using a mixed research process, quantitative and qualitative. Studied with 3 sample groups which are project administrators, project worker and project participants. There are 2 types of data collecting tools which are 1) two rating scales questionnaire, with reliability value of .98 and .97 and 2) Interview form. Analyze data with mean, standard deviation and content analysis.

The results were as follows

1. Project administrators, project worker assessing the project to pass all criteria and overall were suitable at a high level, the impact, effectiveness, transportability, process and sustainability were at the highest level.
2. Project participants assessing the project to pass all criteria, overall and all item were at a high level
3. Guidelines to promote the enhancement of reading, writing and critical thinking of students in Basic Education level, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University.

To summarize : enhancing reading, writing, and critical thinking must create activities and an atmosphere that encourages students to be interested in reading, writing, and analytical thinking. School administrators must provide support in media, innovation and modern technology and most importantly, teachers have to develop skills processes. Including learning management design that stimulates the thinking process of students by integrating further from reading and write quality.

Therefore, if the educational department wants to promote and enhance reading Writing and analytical thinking of students, should focus on the atmosphere and suitable innovation to the interest of students for effectiveness and sustainable development.

Keywords: Project Evaluation, CIPPIEST Model, Reading, Writing and Critical Thinking

1. บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการอ่านและการเขียนเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแม่บท ในการจัดการศึกษาของคนในชาติได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ที่คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านความสามารถในการอ่าน การเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ผู้เรียนต้องอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.-6 ผู้เรียนต้องอ่านคล่องเขียนคล่องในปีงบประมาณ 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 3)

การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพนั้นวิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทย ที่จะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ และมีบทบาทในการเรียนรู้ การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน ครูจึงให้ความสำคัญในการอ่านและส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นขณะเดียวกันการเขียนก็มีความสำคัญและจำเป็นต้องสอนควบคู่กันไปกับการสอนอ่านเพราะหากเขียนผิดก็จะทำให้การสื่อความหมายผิดไปจากเจตนาของผู้เขียน แต่การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการอ่านคล่องเขียนคล่องได้นั้น จำเป็นต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาและมีทักษะในการอ่านการเขียนเบื้องต้นอย่างแม่นยำ ดังนั้นการฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียนให้ถูกต้องแม่นยำจะสามารถอ่านและเขียนได้คล่องแคล่ว จึงนับว่าเป็นการปูพื้นฐานของการอ่านการเขียนที่มีประสิทธิผล (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2562 : 1) การคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการคิด ทั้งมวล บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เหนือกว่าบุคคลทั่วไป ทั้งทางด้านสติปัญญาและ การดำเนินชีวิตเป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะที่สำคัญคือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเน การประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปผลเชิงเหตุผล การศึกษาหลักการ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะการคิดระดับสูง

แม้ทุกฝ่ายจะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ต่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทย ในช่วงเวลาที่ผ่านมายังพบว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 มีผลคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (2561 : 2)

ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่ 1.8 อัตราการอ่านออกเขียนได้ ของจำนวนประชากร โดยเฉพาะประชากรในวัยประถมศึกษาในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีความมุ่งหวังเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเขียนได้ ของประชากรในวัยประถมศึกษา ซึ่งหมายถึงนักเรียนในระดับประถมศึกษาในพื้นที่บริการ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ความหมายของการอ่านหมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงและการอ่านรู้เรื่องของนักเรียน ทั้งที่เป็นประโยชน์และข้อความสั้น ๆ วงคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยแก้ว

ร้อยกรองสำหรับเด็ก ตอบคำถาม คาคะเนและสรุปข้อคิดจากเรื่องที้อ่าน ได้อย่างสมเหตุสมผล ส่วนด้านการเขียน หมายถึงความสามารถในการเขียนคำ ประโยค หรือเรื่องของนักเรียน โดยสามารถเขียนคำที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนดในแต่ละชั้นปี การเขียนเรื่องสั้นจากประสบการณ์หรือจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ การเขียนย่อความ และการเขียนเรียงความ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศไทยต้องดำเนินการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรในเขตพื้นที่บริการสามารถอ่านออกเขียนได้ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจึงได้ทำโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานเพื่อพัฒนาส่งเสริมด้านการอ่านออกเขียนได้ สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2561 : 21)

การประเมินโครงการเป็นการประมาณค่าการดำเนินงานหรือกิจกรรมใด ๆ อย่างมีระบบเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน อนาคต และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินงานหรือยกเลิกงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ และเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการเข้าถึงความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552 : 22) กล่าวว่าการประเมินโครงการ หมายถึงกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การประเมินเป็นการตอบสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก และการประเมิน เป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานของโครงการบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานและเป็นระบบมากขึ้น จึงได้นำรูปแบบการประเมินโครงการของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) (รัตนะ บัวสนธ์. 2556 : 23) รูปแบบการประเมิน CIPPIEST คือ ส่วน ปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต ออกเป็นการประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ ของสิ่งที่ได้รับการประเมินซึ่งมักได้แก่ โครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุม รวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง ทั้งนี้การประเมินโครงการจะต้องกระทำกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจึงจะทำให้แผนงานที่กำหนดไว้บรรลุถึงเป้าหมายและการตัดสินใจดำเนินงานมีความถูกต้อง

ดังนั้นการประเมิน โครงการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้วิจัยได้มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัด โครงการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลโครงการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อให้ทราบว่า โครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีงบประมาณเพียงพอ กับการดำเนินการหรือไม่ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินโครงการ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ระบุมวัตถุประสงค์หลักของการทำงานวิจัยเรื่องนี้

1. เพื่อประเมินโครงการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยใช้โมเดล CIPPIEST

2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. การดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ คณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ จำนวน 53 คน กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จันทบุรีเขต 1 ผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 136 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ คณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ จำนวน 37 คน และกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรีเขต 1 ผู้บริหาร และครู โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 93 คน โดยคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : p.640) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการรวบรวมข้อมูล โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST มีดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ แบ่งเป็น 2 ตอน แบ่งเป็น 2 ตอน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .49 ถึง .86 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการแบ่งเป็น 2 ตอน แบ่งเป็น 2 ตอน 35 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .41 ถึง .90 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการแบบสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมโครงการผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการเป็นคำถามเกี่ยวกับโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ถึงแนวทางการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

4. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 รวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านผลกระทบ ($\bar{X} = 4.56$) ด้านประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.53$) และ ด้านการถ่ายโยงความรู้ ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.34$)

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ผู้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.34$) ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.31$) ด้านความยั่งยืน ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.97$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า

2.1 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการอ่าน ของนักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ดังนี้

2.1.1 โครงการควรจะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดกิจกรรมและบรรยากาศแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่าน โดยอาจเป็นสื่อ วัฒนธรรม กิจกรรมสันทนาการ เกม รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลาง ตัวชี้วัด และการสอบวัดทักษะในระดับประเทศ

2.1.2 ครูต้องมีกระบวนการและวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนักเรียนอ่านได้อย่างถูกต้อง

2.1.3 ผู้บริหาร โรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการเขียน ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปแนวทางได้ดังนี้

2.2.1 โครงการควรสร้างกิจกรรมให้เกิดการฝึกงานเขียนอย่างสร้างสรรค์ เขียนอย่างถูกต้อง ทำลาย และมีความถี่เพียงพอเพื่อให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี แม่นยำ และเกิดแนวคิดเชิงจินตนาการ นอกจากนี้กิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลางในระดับชั้นนั้น ๆ ด้วย

2.2.2 ครูควรสร้างสรรค์กิจกรรมเพิ่มเติม หลักการเขียนที่ถูกต้อง กระตุ้นการฝึกเขียนด้วยการเขียนคำยาก เกม การเสริมแรง เช่น การประกวด แข่งขัน รวมทั้งการใช้สื่อที่ชักจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และอยากเขียน เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยี เกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2.2.3 ผู้บริหาร ควรสนับสนุนครูและนักเรียนให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปแนวทางได้ดังนี้

2.3.1 โครงการควรรสร้างกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดให้มากที่สุด โดยต้องบูรณาการร่วมกับการอ่าน และการเขียน ทั้งนี้กระบวนการคิดจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักเรียนเกิดการสังเกต การวิเคราะห์ และได้ใช้ประสาทสัมผัส เพื่อท้าทายไปยังการพัฒนาการการคิดของนักเรียน กิจกรรมที่โครงการควรดำเนินการ จึงต้องสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาการคิดดังกล่าว

2.3.2 ครูมีความสำคัญที่สุดในการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีการพัฒนาการคิด ครูเป็นสื่อที่ดีที่สุด ครูจึงต้องเป็นนักคิดและคิดอย่างสร้างสรรค์ จึงจะสามารถถ่ายทอดไปสู่การสร้างสื่อ กิจกรรม และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน เพราะฉะนั้นครูจึงควรพัฒนาตนเองในด้านกระบวนการคิด และสร้างกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการต่อยอดจากการอ่าน และการเขียน

2.3.3 ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนครูให้เกิดการกระตุ้นกิจกรรมการคิดของนักเรียน ทั้งในด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน และการพัฒนาตนเองของครู

5. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจ จึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่าผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินว่า ด้านผลกระทบของโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน โดยด้านประสิทธิผลและด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอีก 1 คู่ ทั้งนี้ทั้ง 5 รายการค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินโครงการผลักดันให้ครูสามารถสร้างสื่อหรือนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และการวิเคราะห์สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 89) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายการส่งเสริมการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ทั้ง 3 ระดับชั้น คือ อนุบาล 3 ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน - หลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ระดับชั้น โดยคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผู้เข้าร่วมโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่า ด้านประสิทธิผลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยเห็นว่า กิจกรรมของโครงการสามารถยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ นักเรียนมีความสุขในการเรียนด้วยนวัตกรรมต้นแบบของมหาวิทยาลัย ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นคุณค่าต่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ผลการประเมินโครงการ พบว่าผู้บริหารโครงการและผู้ดำเนินการ ประเมินโครงการด้านการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในอันดับที่ 2 ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าครูมีความภาคภูมิใจที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ ครูผู้เข้าร่วมโครงการ นำความรู้ที่ได้พัฒนาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้ และครูต้นแบบสามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบสำหรับผู้อื่นได้ ทั้ง 3 รายการมีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการด้านการถ่ายโยงความรู้ของกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ อยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยระดับมาก โดยประเมินว่าครุต้นแบบสามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบสำหรับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจัดให้มีการประกวดนวัตกรรมครุต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดคล้องกับการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 102) ที่พบว่า ผลของการดำเนินโครงการ มีการถ่ายทอดส่งต่อวงวิชาชีพทั้งในด้านของผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการ กล่าวคือ ผู้ดำเนินโครงการ มีประสบการณ์ในการพัฒนานวัตกรรมถ่ายทอดส่งต่อไปยังเพื่อนคณาจารย์ นักศึกษาและครู ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการ มีการถ่ายทอด ส่งต่อไปยังเพื่อนครูโรงเรียนเดียวกัน และเพื่อนครูต่างโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ แนวคิด และนวัตกรรมให้กว้างขวาง โดยการนำเสนอและมอบรางวัลในที่ประชุมผู้บริหารเขตพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ในทุกรูปแบบ ทั้งนี้การถ่ายโยงความรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนิน ดังนั้นหากมองในมุมมองของการถ่ายโยงความรู้ โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นับเป็นโครงการที่มีการถ่ายโยงความรู้ที่ประสบความสำเร็จ ควรแก่การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป

ผลของการประเมินโครงการฯ ด้านผลผลิต ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการได้นำนวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการยกระดับคุณภาพของนักเรียน มีความเข้าใจต่อการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ และมีความเข้าใจต่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ โดยทั้ง 3 รายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้เข้าร่วมโครงการ ที่ประเมินว่าผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ ครุต้นแบบนวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการยกระดับคุณภาพของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียน น่าจะเป็นเพราะว่า กระบวนการเผยแพร่ นวัตกรรมของโครงการฯ ผู้บริหารโครงการมีการสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนทั้งต่อผู้ดำเนินโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ โดยร่วมมือกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารำไพพรรณี เขต 1 เพื่อประสานงานและคัดเลือกโรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการครอบคลุมทุกอำเภอในเขตพื้นที่ฯ ในการมอบนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ได้ดำเนินการสาธิต และให้ครูผู้เข้าร่วมโครงการทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียนของตนเอง เมื่อส่งมอบให้ไปใช้แล้วมีกระบวนการนิเทศ ณ โรงเรียนเครือข่ายทุกโรงเรียน โดยคณะกรรมการดำเนินโครงการและศึกษานิเทศก์ เพื่อให้คำแนะนำการใช้นวัตกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสม กระบวนการดังกล่าว ส่งผลให้ผู้บริหารโครงการ ผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครู เกิดความเข้าใจในการใช้นวัตกรรมอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาตามผลการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 98) ได้พบว่าผลผลิตของโครงการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งในด้านปริมาณการเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้น ครุต้นแบบสามารถสร้างนวัตกรรมต่อยอด เพื่อใช้ในการพัฒนานักเรียน นอกจากนี้ยังได้พบว่า แนวคิดของโครงการที่ให้นักเรียนมีหนังสือส่งเสริมทักษะเป็นของตนเอง ทำให้นักเรียนรู้จักรักหนังสือ อ่านข้อความสั้น ๆ มากขึ้น รักที่จะเขียน และเล่นเกมในหนังสือ และเมื่อครูสร้างนวัตกรรมต่อยอดเพิ่มขึ้น

นักเรียนชั้นชอบเลื่อนวัตรกรรมตัวใหม่เป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้นักเรียนบางคนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากไม่ชอบอ่านหนังสือเป็นอ่านหนังสือมากขึ้น

ผลการประเมิน โครงการฯ ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารและผู้ดำเนิน โครงการประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 6 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการประเมินว่าบุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโครงการมีการเสนอแผนงาน และบุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมต้นแบบได้ ในส่วนของงบประมาณของโครงการที่ใช้ในการดำเนินงาน และวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้เข้าร่วมโครงการที่ประเมินว่า งบประมาณการดำเนินงานที่ได้รับจากโครงการรวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์การดำเนินงานที่ได้รับจากโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่น้อยกว่าในรายการบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่ประสานงานมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ผลของการประเมินมีความแตกต่างและสอดคล้องจากผลการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 96) ซึ่งพบว่า ทั้งผู้บริหารโครงการ ผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า ปัจจัยนำเข้าเพียงพอในทุกระดับทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งนวัตกรรมที่พัฒนาและนำไปให้โรงเรียนใช้กับนักเรียนมีคุณภาพน่าสนใจ โดยมุ่งประเด็นปัจจัยนำเข้าที่น้อยเกินไปคือ ระยะเวลาที่สั้นเกินไปในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน อันน่าจะเกิดจากระยะเวลาการใช้งานไม่สอดคล้องกับระยะเวลาของปีการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ข้อสรุปที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการอ่านของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการจะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดกิจกรรมและบรรยากาศแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่าน โดยอาจเป็นสื่อ นวัตกรรม กิจกรรมสนุกสนาน เกม รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลาง ตัวชี้วัด การสอบวัดทักษะในระดับประเทศ โดยครูต้องมีกระบวนการและวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนักเรียนให้อ่านได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งผู้บริหาร โรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้กล่าวได้ว่าแนวทางการส่งเสริมและยกระดับการอ่าน ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับแนวทางเดิมของโครงการ เพียงแต่การดำเนินโครงการฯ มีข้อบกพร่องมีประเด็นของเวลาที่น้อยเกินไป ทั้งในช่วงของการสร้างนวัตกรรม การทดสอบนวัตกรรม และระยะเวลาที่ให้ครูใช้นวัตกรรม จากข้อสรุปโครงการของคณะครุศาสตร์ พบว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ แต่ในช่วงแรกมีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการ จึงทำให้ต้องใช้เวลากับการวางแผนจำนวนมาก ส่งผลต่อการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่าระยะเวลาของปีงบประมาณไม่สอดคล้องกับปีการศึกษาของโรงเรียนที่ควรดำเนินการ ทำให้คณะครุศาสตร์มีความจำเป็นต้องเร่งกระบวนการดำเนินงานกับโรงเรียน จึงส่งผลกระทบต่อปัจจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน อย่างไรก็ตามแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ มาลีรัตน์ มะลิปา (2554 : 69) ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดจันทาราม อำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 30 คน ชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำควบกล้ำ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธระหว่าง

กระบวนการ และผลลัพธ์ โดยเฉลี่ย 83.37 / 82.56 ซึ่งเป็นไปตามประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2.2 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการเขียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการควรสร้างกิจกรรมให้เกิดการฝึกงานเขียนอย่างสร้างสรรค์ เขียนอย่างถูกต้อง ทำท่าย และมีความถี่เพียงพอเพื่อให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี แม่นยำ และเกิดแนวคิดเชิงจินตนาการ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลางในระดับชั้นนั้น ๆ ทั้งนี้ครูต้องสร้างสรรค์กิจกรรมเพิ่มเติมจากที่โครงการแนะนำไว้ เพื่อให้เกิดการเขียนที่ถูกต้อง กระตุ้นการฝึกเขียนด้วยการเขียนคำยาก เกม การเสริมแรง เช่น การประกวด แข่งขัน รวมทั้งสื่อเทคโนโลยี และที่สำคัญผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนครูและนักเรียนให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางการจัดทำโครงการ และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นแนวคิดที่ตรงกับความสำคัญของการเขียน กล่าวคือ การเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการกระจายความรู้ความคิดให้กว้างไกล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ เพราะฉะนั้นการส่งเสริมและยกระดับการเขียน จึงต้องสร้างสรรค์กิจกรรมให้เกิดการเขียนอย่างถูกต้อง แม่นยำ เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี อันมีผลต่อเนื่องไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับ ปรีชญา วันแวน (2551 : 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบคิดวิเคราะห์จากบทความได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ กรรณิการ์ ดิสันเทียะ (2548 : 74-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการปฏิบัติกับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการปฏิบัติสูงกว่าทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้วิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการควรสร้างกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดให้มากที่สุด โดยต้องบูรณาการร่วมกับการอ่าน และการเขียน ทั้งนี้ กระบวนการคิดจะเกิดขึ้นได้เมื่อนักเรียนเกิดการสังเกต การวิเคราะห์และได้ใช้ประสาทสัมผัส เพื่อทำท่ายไปยังการพัฒนาการการคิดของนักเรียน ที่สำคัญคือครูเป็นสื่อที่ดีที่สุด ครูจะต้องเป็นนักคิด และคิดอย่างสร้างสรรค์ สร้างและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน เหตุที่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางดังนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การคิดเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สำคัญที่สุด ที่จะมิตผลและรากฐานของการเปลี่ยนแปลงในชีวิต การคิดจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นโครงการของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้จัดการเรียนการสอน จึงต้องช่วยกันพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 39) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราเข้าใจจริง รู้เหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น สามารถนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 17 - 18) ได้กล่าวถึงกระบวนการส่งเสริมการคิดว่า การคิดเป็นกระบวนการ

ไม่ใช่นี้อาหา การปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านการคิด จึงจำเป็นต้องใช้แนวทางและวิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมกัน เช่น ส่งเสริมตั้งแตอยู่ในครรภ์มารดา จากสภาพแวดล้อมบุคคลที่ส่งเสริมการคิดของเด็กทั้งที่บ้านคือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และที่โรงเรียนคือครู ที่ต้องเอื้อบรรยากาศการคิดที่ดี เช่น การตอบคำถามเชิงบวกให้กับเด็ก การใช้ ชุดฝึกทักษะ เกมฝึกคิด รวมทั้งการบูรณาการการคิดเข้าไปในการสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2549 : 10 - 13) ที่กล่าวถึงการส่งเสริมและการพัฒนาการคิดไว้ 5 ประการ กล่าวคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมรรถภาพในการรู้คิดของสมองของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยสมอง ด้วยกาย และด้วยใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กระตุ้นประสาทการรับรู้ทุกส่วนด้วยประสบการณ์จริงใน วิธีชีวิตจริง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ความรู้เป็นความจริง การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ให้ เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ โดยนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิต การเปิดโอกาสให้คิดและให้เห็นคุณค่าของ ความคิด การเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้คิด โดยครูไม่ตัดสินถูก ผิด ครูควรเคารพความคิดของนักเรียน และการจัด กิจกรรมส่งเสริมทักษะในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้พบว่าผู้บริหารผู้ดำเนินโครงการ และ ผู้เข้าร่วมโครงการ ประเมินสอดคล้องกันในเชิงบวกในประเด็นด้านประสิทธิผล ด้านผลผลิตและด้านการถ่ายโยง ความรู้ ซึ่งให้เห็นว่าวัฒนธรรมส่งเสริมและยกระดับการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ของโครงการมีประโยชน์ต่อ การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน รวมทั้งมีการถ่ายโยงความรู้จากบุคคล ไปสู่นักคนอื่น ได้อย่างน่าสนใจ ส่วนในด้านบริบทและด้านกระบวนการ ผลการประเมินสอดคล้องกันในเชิงลบ ซึ่งให้เห็นถึงบริบท ทางด้าน เวลา งบประมาณ วัตถุประสงค์ และกระบวนการดำเนินงาน ควรจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมตาม เงื่อนไขเวลาของโรงเรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการนำการวิจัยไปใช้ และการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หรือ หน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดทำโครงการยกระดับ คุณภาพทางการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ควรจัดทำวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ส่งเสริมทักษะของนักเรียนอย่าง แท้จริง โดยใช้กระบวนการสร้างที่เข้าถึงหลักของการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

1.2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หรือ หน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดทำโครงการที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรคำนึงถึงเงื่อนไขเวลาของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ นอกจากนั้นควรทำความเข้าใจกับผู้บริหารและครูผู้สอน ในประเด็นของภาระงานของครู งบประมาณที่โรงเรียนอาจ ต้องรับผิดชอบมากขึ้น และระยะเวลาของการใช้วัฒนธรรมให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ มีการประเมินและการเก็บข้อมูลอย่างถูกต้องตามระบบ เพื่อค้นหาวิธีการและคำตอบ ในการพัฒนานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. การวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการสร้างนวัตกรรมยกระดับคุณภาพ ทักษะ หรือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการเรียนรู้ทั้งระบบ

2.2 ควรศึกษาวิจัย ติดตาม ความยั่งยืน ของการใช้ นวัตกรรมยกระดับคุณภาพ การอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์

2.3 ควรศึกษาโมเดลการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ดิสันเทียะ. (2548). การวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการปฏิบัติกับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- คณะครุศาสตร์. (2562). รายงานผลการดำเนินงาน โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและ คิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2562. จันทบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มาลีรัตน์ มะลิป่า. (2554). การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านควบคู่กัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนาวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปีการศึกษา. 2560. [ออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา : http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2560.pdf [20 กรกฎาคม 2563]
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). *ครบเครื่องเรื่องการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2554). รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2553. อุบลราชธานี : ขงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2561). ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579). กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2548). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York : Minnisota University.